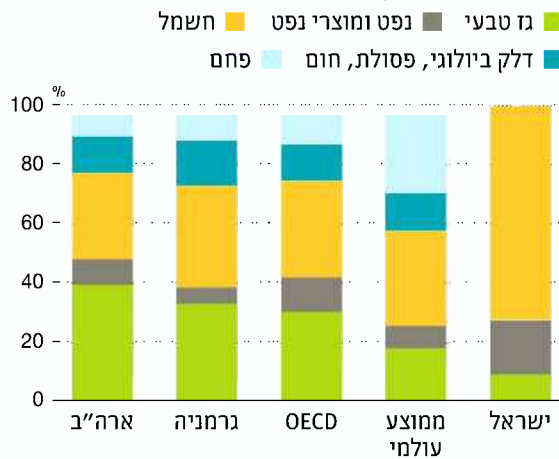

8.14x30.41	1	עמוד 16	הארץ - the marker	10/06/2015	48238256-8
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

שימושים במקורות אנרגיה

שטרומ: הפשרה עם חברות הגז יוצרת מונופול לדורות

"הסכם הפשרה שחותמת הממשלה עם חברות הגז ייצור מצב של מונופול לדורות – וצריך להגיד את זה ישירות לציבור, ואסור למכור לו סיפור כאילו תהיה פה תחרות. ישראל עברה פשיטת רגל רגולטורית. המתווה החדש אינו יוצר שום מבנה תחרותי, כך אמר אתמול עו"ד דרור שטרוב, מנכ"ל המכון הישראלי לתכנון כלכלי ולשעבר הממונה על ההגבלים, בכנס הרצליה במרכז הבינתחומי. שטרוב עומד גם בראש הוועדה לבחינת הריכוזיות בענף הבנקאות שהוקמה באחרונה על ידי שר האוצר, משה כחלון.

דבריו של שטרוב כווננו להסכם הפשרה, שנוסח בשבועות האחרונים עם חברות הגז, בהן קבוצת דלק ונובל אנרג'י, המחזיקות במאגרי הגז הגדולים תמר ולווייתן. ההסכם צפוי לבוא לאישור בקבינט הבטחוני-מדיני בשבוע הבא, והוא כולל, בין היתר, המלצה לחייב את דלק למכור אחזקותיה בתמר (31.25%) בתוך שש שנים, דילול זכויות נובל בתמר מ-36% ל-24%, ושליטת זכות הוטו שלה במאגר. במקביל הוחלט כי נובל ודלק ימכרו את אחזקותיהן במאגרי תנין וכריש הקטנים, במטרה לעודד תחרות.

י"ר ועדת הכלכלה, ח"כ איתן כבל, ניצל את הבמה שניתנה לו כדי לפנות ליצחק תשובה, בעל השליטה בקבוצת דלק, בבקשה כי יפתח בדיאלוג ישיר עמו: "שלח את עורכי הדין, הלוביסטים והדוברים ורואי החשבון והלחשנים ומלחכי הפנכה שסביבך לכל הרוחות. תוציא מהחדר את כולם, ותעשה עסקה מחדש עם הציבור הישראלי", אמר. דבריו של כבל נאמרו על רקע המגעים שנערכו בשבועות האחרונים בין דלק ושותפתה למאגרי הגז, נובל אנרג'י, לממשלת ישראל, במטרה להגיע להסכמות רגולטוריות חדשות.

כבל הדגיש כי תשובה חייב לציבור, שהסכים לספוג "תספורת" (מחיקת חוב) של כ-70% בחברת דלק נדל"ן. "כשהפסדת כסף עצום וביקשת 'תספורת', הציבור היה שם בשבילך. זה לא מובן מאליו, כי לא מקובל לעשות כך עסקים בעולם הגדול, וגם ראוי לביקורת. עכשיו אתה צריך לבחור: האם לנהל כל חייד מאבק עם אורחי ישראל ולהיות האדם השנוא במדינה – או למצוא את הדרך לחלק את העושר הגדול עם כולם", אמר.

יגאל לנדאו, מבעליה של שותפות החיפושים רציו, השותפה (15%) בתגלית לווייתן, הדגיש כי הקשיים שמערימים על חברות הגז מונעים גילויים של מאגרי גז נוספים. "אם היו יוצרים אווירה שתורמת לקידוחים, התמונה כיום היתה נראית אחרת. אם כל נושא המונופול לא היה עולה על הפרק, ולא היו קריאות הפופוליסטיות – היו היום ארבעה או חמישה מאגרים. היה גז בשפע. אייאפשר לשכנע חברות גדולות זרות לבוא לישראל".

אריאלה ברגר, הממונה על המחקר בתחום תחליפי הנפט במכון הישראלי לתכנון כלכלי, הדגישה שהגדלת השימוש בגז תחסוך למשך כ-2.5 מיליארד שקל מדי שנה, ואף תשפיע באופן חיובי על הפדיון ושרשרת האספקה. "כ-10% מהתעשייה בישראל מחוברת לגז, לעומת 34% בגרמניה, 32% במדינות OECD, ו-41% בארה"ב", אמרה. לדבריה, התעשייה בישראל "נחנקת", מכיוון שרשת חלוקת הגז לא מספקת את הביקושים. "יש 2,000 מפעלי תעשייה בישראל. המצב הרצוי הוא שיהיו קווי חלוקת גז לאורך כ-1,000 ק"מ, שיגיעו ל-500 מפעלים. המצב המצוי הוא שהונחו צינורות לאורך 100 ק"מ בלבד, ורק 10 מפעלים מחוברים, ו-60-70 מחכים לחיבור".

ערן אזרן